

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An, & quomodo peccet, qui vendit, aut ministrat indifferentia, ex
quibus proximus sumit occasionem peccandi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

C A S U S XCVI.

De scandalo, & subministrantibus indifferentia &c.

ADonius caupo venientibus ad se hospitibus Catholicis, & Lutheranis etiam diebus aliis prohibitis cibos, & potum ministrat, etsi sciat, & videat, eos jejunium, & abstinentiam à carnibus violare; & sæpius se inebriare: imò eos invitat, ut sæpius redeant.

QUÆR. I. An, & quomodo peccet, qui vendit, aut ministrat indifferentia, ex quibus proximus sumit occasionem peccandi?

QUÆR. II. An graviter peccet Caupo invitans die jejunii hospitem ad canam, qui alibi aliis est jejunium violaturus?

QUÆR. III. An, & quomodo delinquant tabernarii, & Caupones ministrantes die jejunii cibos hospitibus, quando credunt eos à jejunio non excusari, vel vinum vendentes se inebriaturis?

563

ANte 1. Q. resolutionem notandum est. 1. indifferentia hinc vocari ea, quæ bono, & malo usui deservire possunt, è quibus alia sunt, quæ regulariter in malum usum omni tempore destinantur, ut venditio veneni, clavis falsæ, idoli &c. esto aliquibus personis in bonum usum deservire possint. Alia, quæ solum aliquo tempore ad malum usum adhibentur, ut carniæ comestio in Quadrage-

sima, quæ omnibus communiter prohibetur, ac proinde earum præparatio, & venditio communiter illo tempore in malum usum destinatur. Alia denique quæ potius in bonum destinantur, ut venditio armorum, animalium, & aliarum rerum, quæ communiter venduntur, & emuntur, in bonum usum destinantur, licet non nulli subinde illis male utantur.

Hh hh 2

No 2

Notandum 2. Ad peccatum concurrere, seu cooperari materialiter ministrando materiam, ac facultatem peccandi, non semper malum esse, ac prohibitum, sed interdum licitum esse, si hæc tria concurrant, ut communiter notant DD. 1. Ut cooperatio secundum se moraliter bona sit, vel saltem indifferens. 2. Ut bona intentione sive ex motivo alicujus virtutis fiat, & nequaquam intentione movendi alterum ad peccatum; quia licet nefas sit cooperari alterius peccato formaliter, ut peccatum est; fas tamen est interdum ex causa cooperari materialiter operari, quod peccatum est. 3. Ut proximi peccatum impedire nequeas, vel saltem impedire non tenearis, sed ob aliquam causam intervenientem permittere possis; ubi gravior cæteris paribus causa requiritur, si peccatum, ad quod materialiter cooperaris, adversus justitiam sit, seu alijs perniciosum; major item requiritur, quando cooperatio materialis ad peccatum magis per se, ac propinquior est; minor verò si cooperatio sit tantum per accidens, & remota; id quod prudentis judicio pensandum erit omnibus consideratis. His notatis.

564 R. 1. Ministrantem quantumvis indifferentia eis abuturo, ea intentione, ut alter pravam suam voluntatem exequatur,

participem fore ejusdem culpæ juxta unanimem DD. consensum cum S. Th. 2. 2. q. 169. a. 2. quia id est directè ad malum cooperari. Secus, si ministrans indifferentia ad bonum, & malum usum, aut ea vendens, inscius sit pravæ voluntatis alterius, nec justam malè suspicandi causam habeat, quod suum non sit discutere, an benè, vel malè alter utatur, nec ipse malum de proximo præsumere debeat.

R. 2. Non est tibi fas, vende- 565 re, aut præparare res, quæ communiter ad malum usum destinantur, nisi tibi moraliter constet, eum, cui venduntur, aut præparantur, benè illis usurum, Ita Suarez, d. 10. de Charit. Sect. 4. n. 6. Sanch. l. 1. in Decal. c. 7. n. 3. & 7. Navar. c. 17. n. 36. Palao tr. 6. D. 6. p. 8. Emar. Sâ. V. peccatum n. 10. aliique. Et ratio est, quia si tibi id moraliter non constat; peccatum alterius tibi imputabitur, cum tu ei materiam subministras: sic non licet vendere venenum, quod coloribus, & medicinis conficiendis deservit, nisi illis personis, de quibus ex officio, aut ex alijs circumstantiis constat, illud velle ad ejusmodi usus bonos, ut cum alijs notat Molina to. 2. de just. D. 340. Constare autem poterit de similibus rerum usu ex qualitate personarum, & modo petendi; communiter tamen præsumen-

fūmendum est de bono usu, si publicè absque affectatione secreti talia petantur, eò quòd rarò quis ita audax sit, ut si peccare intendat, non curet secretum, ut notat Palao.

566 R. 3. Si res communiter in bonum usum ordinentur, fas erit tibi eas vendere, & subministrare, quoties tibi non constat de abusu petentis. Ita rursus cit. DD. cum S. Thom. 2. 2. q. 78. a. 4. & q. 169. a. 2. Ratio est; quia horum venditio, & subministratio eatenus solùm mala esse potest, quatenus intentioni pravæ deseruit; atqui hæc intentio de nullo præsumi debet. Quòd si credas, proximum iis indifferentibus malè usurum esse, obligaris, si commodè, & absque tuo detrimento potes, ea illi non vendere, vel subministrare; quia cum ex charitate obligeris proximi peccatum impedire, si commodè possis, à fortiori obligaris materiam peccati non subministrare, ut cum aliis rectè notat Sylvest. V. infidelitas, q. 4. Quòd si non possis absque tuo incommodo, & detrimento à tali venditione, vel subministracione abstinere, non peccas subministrando, ut cum aliis docent Suarez l. c. n. 4. Sanch. l. c. n. 9. 11. & 13. Palao l. c. Bonac. D. 2. de peccat. q. 4. p. 2. §. unic. & alii; quia cum res sit indifferens, & tibi talis subministratio sit valde utilis, aut

necessaria, non censuris cauere peccatum alterius, sed potius censuris uti jure tuo, & libertate, ac peccatum alterius duntaxat permittere non absque rationabili causa.

Ad 2. Q. an graviter delinquat 567 invitans ad cœnam præparatam aliàs jejunium violaturo? Non nulli cum Cajetan. 2. 2. q. 147. a. 4. Petr. Ledesm. 2. tom. Summ. tr. 27. c. 2. dub. 4. Less. l. 4. de justit. c. 2. dub. 4. censent, invitantem ad cœnam die jejunii, vel porrigentem illam ei, qui aliàs alibi cœnaturus est, & jejunium violaturo, excusari à gravi peccato. Rationem dant; quia illæ actiones ex se malæ non sunt, aliàs nunquam possent honestari: ergo solùm malæ sunt, quia movent, & ad malam operationem adjuvant: atqui hoc non fit tunc, quando operans eodè modo malè operaturus esset, etiam si tuæ actiones abessent: ergo actiones illæ non videntur esse causa malæ operationis, sicut non tenereris ad restitutionem, si furem associares tunc, quando eodè modo furtum committeretur, ac si tu socius non fuisses; quia tunc non censuris furti causa: ergo neque in priori casu.

Alii verò, idque probabilius, 568 cum Suarez l. c. Sect. 3. & Sect. 4. n. 5. Palao l. c. Sanch. l. c. n. 16. loquendo de invitante ad Cœnam,

Hh hh 3 nam,